

Sanayici ve tüccar Gümrük Birliği önlemi istiyor

Evrensel yazarı Yücel Özdemir, gazetemizde dün yayınlanan yazısında, Avrupa Birliği'nin Hindistan ve Güney Amerika Ortak Pazarını oluşturan MERCOSUR ülkeleri (Brezilya, Arjantin, Paraguay, Uruguay) ile imzaladığı serbest ticaret anlaşmalarının, Avrupa burjuvazisi ve uluslararası alandaki güç ilişkileri açısından taşıdığı önemi aktardı. Kıta kapitalizminin tekelleri, bu iki anlaşmayla 2 milyarı aşan nüfusa sahip devasa bir pazarın gümrük duvarlarını büyük oranda yıkıyor. Bu, küresel ölçekte, ekonomik sonuçlarının yanı sıra doğrudan politik sonuçlar da üretebilecek bir gelişme. Trump'ın ikinci başkanlık döneminde yaşanan çalkantılar ve Avrupalı mütefiklerin kendini birdenbire tekinsiz bir ortamda bulması, bu tür arayışları taktik manevralardan çok stratejik yönelimlere çeviriyor. Hindistan anlaşması da bu kapsamda ve Avrupa Parlamentosu'nun da onayını alarak yürürlüğü girmesi bekleniyor.

Bu serbest ticaret anlaşmalarının Türkiye'de de etkin sonuçlar üreteceği açık. Gümrük Birliği müktesebatına göre Türkiye, AB'nin üçüncü ülkelerle imzaladığı serbest ticaret anlaşmalarına uymak durumunda. Üstelik bunlara AB'nin kamu alımlarında "Made in Europe" yaklaşımını, yani kamuya sadece Avrupa'da üretilmiş malları satın alma kararını da eklemek gerekir. Türk **sanayisinin** en büyük ihracat pazarı olan Avrupa'daki bu gelişmeler Türkiye kapitalizmi için oldukça ısırgan nitelikte.

Zaten sermaye sınıfının başlıca temsilcileri de derhal tehlike çanı çalmaya ve siyasal iktidardan "önlem alınması"nı talep etmeye başladı. **Sanayi** ve ticaret burjuvazisi, özellikle Hindistan ve MERCOSUR ülkeleriyle imzalanan serbest ticaret anlaşmasının yol açacağı tahribata dikkat çekiyor ve işi AB ile Gümrük Birliği'nden çıkma seçeneğine kadar varıyorsa.

Hindistan, 2 milyarı aşan nüfusu ve makine, otomotiv, kimya, tekstil gibi sektörlerdeki yüksek üretim kapasitesinin yanı sıra **ucuz emek** konusundaki "caydırıcı rekabet gücü" ile de endişeye yol açıyor olmalı. Keza MERCOSUR'da da daha güçlü üretim kabiliyetine sahip Brezilya ve Arjantin menşeli malların Türkiye malları üzerinde baskı oluşturması bekleniyor.

İstanbul Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan**, perşembe günü yaptığı açıklamada, AB ile Gümrük Birliği'nin **sanayi** için bir "pranga" haline geldiğini ve kapsamlı bir güncelleme ihtiyacı olduğunu söyleyerek, "bunun daha fazla ertelenmemesini" istedi. Daha fazla ertelenmesinin vurgusu, **sanayicilerin** gümrük birliğine ilişkin taleplerini kapalı kapılar ardında daha önce de dile getirdiğini, ama iktidarın bunu "ertelemeci" bir tutumla karşıladığını gösteriyor. "Kapsamlı güncelleme" ise talep edilen önlemlerin ölçeğindeki büyüklüğü işaret ediyor olmalı. Zira **İSO Başkanı** Bahçivan, "Türkiye AB ülkesi değil ama Gümrük Birliğinde. Bu durumda Made in Europe'dan sektörlerimiz ne şekilde etkilenecek" diye sorarak devam ediyor: "Yine 30 yıl önce dünyanın gündeminde olmayan ama bugün en çok konuştuğumuz Yeşil Dönüşüm ve Sınırdan Karbon Düzenlemesi ele alınması gereken konular arasında. Serbest ticaret anlaşmaları bizi en çok rahatsız eden konulardan biri. AB üyesi olmadığımız için AB'nin imzaladığı anlaşmalardan negatif etkileneyoruz. Bu nedenle birçok ülkelerle aramızda ticaret dengesizliklerimiz var."

Üyesi değil ama gümrüklerimiz açık vurgusu kısa vadede üye olmayacaksa gümrükten de çıkalım diye okunabilir ve kısa vadede AB üyeliğinin mümkün olmadığı alenen ortada.

İstanbul Ticaret Odası Başkanı **Şekib Avdagiç** de aynı gün neredeyse aynı açıklamayı yaptı: "AB'nin MERCOSUR ve Hindistan ile serbest ticaret anlaşmaları, ülkemizin AB ile Gümrük Birliği anlaşmasını hızla güncellemesi gerektiğini bir kez daha göstermektedir."

Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı

Mustafa Gültepe de Türkiye'nin 'ucuz emek' konusundaki 'avantajını' kaybedeceğini söylemekte beis görmüyor: "Hindistan'da asgari ücret 9 bin 500 TL civarında, bizde bunun 3 katına yakın. Kısa vadede, Avrupalı alıcılar bu maliyet farkını bize karşı koz olarak kullanacaktır."

Zaten tekstil gibi sektörlerde duralmayla birlikte istihdam kaybı da artıyor. Hazır giyim sektörü 2025 yılında ihracatının 5'te birini kaybederken istihdam sayısı da 340 bin azaldı. TÜİK'in perşembe günü açıkladığı işgücü istatistiklerinin işsizlik oranında sahte bir azalış gösterdiğini dükkân gazetemizde gösterdik: İşsiz sayısı artıyor, istihdam oranı azalıyor.

AB'nin serbest ticaret anlaşmaları işte bu koşullarda Türkiye kapitalizminin kapisına dayanmış durumda. Türkiye'nin kapitalistleri de iktidarlarından "tedbir" istiyor; ertelemesizin, hızla...

Saray açısından burada sıkıntı büyüyor. Nitekim uluslararası konjonktür, Türkiye'nin AB ile bu düzeyde bir ilişki güncellemesi yapmasına pek uygun değil. Avrupa pazarlarına bağımlılık ve iktidarın içerideki özne politik risklerinin yarattığı sıkışma, Gümrük Birliğinden çıkma gibi cüretkar bir kararı oldukça zorlaştırıyor. İthalat baskısını yüksek vergilerle hafifletmeye çalışsa ve tüm yükü ücretli emeğin sırtına yüklediği dezenflasyon programıyla sonuç almaya çalışsa da siyasal sorumluların önüne dikilen bir genel pahalılık sorunu da var. Tüm bunlar bir açmaz yaratıyor ve Erdoğan iktidarını, kendi politik ve sosyal tabanı olan sermaye sınıfının talepleriyle ülke gerçekleri arasında sıkıştırıyor.

Gümrük birliği sanayimiz için "pranga" oluyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, AB'nin üçüncü ülkelerle imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) nedeniyle Türkiye'nin **sanayisinin** olumsuz etkilendiğini belirtti. Bahçivan, "Gümrük Birliği artık **sanayimiz** için bir pranga hâline geldi. STA'lar, ihracat pazarlarımızda yeni rekabetler getiriyor ve ticaret dengesizliklerini artırıyor" dedi. AB'nin Hindistan ve MERCOSUR ile yaptığı anlaşmaların Çin'in yanına yeni rakipler eklediğini vurgulayan Bahçivan, Gümrük Birliği'nin tüm alanlarıyla yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini ifade etti. Ayrıca Made in Europe, Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenlemesi gibi konuların da sektörler açısından etkilerinin değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çekti. HABER MERKEZİ